

[\(http://www.nrc.nl/\)](http://www.nrc.nl/)Profiel Zoeken Menu

Zo'n ouderschapsplan zegt dus niks

Marit Tomassen

Jurist

Verplicht afspraken maken over kinderen na de scheiding is mislukt, stelt promovenda.

Door

ENZO VAN STEENBERGEN (HTTP://ZOEKEN.NRC.NL

/?Q=ENZO%20VAN%20STEENBERGEN&

AUTHORS=ENZO%20VAN%20STEENBERGEN&SORT=DATE)

18 MEI 2015

Ouders mochten niet meer scheiden zonder goede afspraken over de kinderen, vastgelegd in een ouderschapsplan. Waar zijn de kinderen doordeweeks, waar in het weekend? Wie bepaalt de schoolkeuze, wie betaalt de tandarts, en wie brengt ze naar sportwedstrijden? De echtscheidingsrechter zou het plan toetsen, en het scheidingsverzoek afwijzen als het de ouders niet zou lukken met elkaar afspraken te maken over hun kinderen.

Dat was het idee, toen in 2009 het ouderschapsplan als verplichting in de wet werd opgenomen. Maar het is mislukt. Dit concludeert jurist Marit Tomassen-van der Lans, die vandaag aan de Vrije Universiteit in Amsterdam op het onderwerp promoveert. Tomassen onderzocht zeshonderd dossiers van paren die voor ingang van de wet scheidden, en evenveel scheidingsdossiers nadat het ouderschapsplan verplicht was geworden. De uitkomst: het is niet gelukt juridische conflicten over de kinderen te voorkomen.

In Nederland scheiden jaarlijks ruim 30.000 echtparen; zo'n derde van alle huwelijken loopt mis. In ruim 10 procent van de scheidingen komen ex-geliefden nadat ze uit elkaar zijn bij de rechter terecht met een ruzie over afspraken rond de minderjarige kinderen. De verplichting een ouderschapsplan op te stellen heeft aan dat cijfer niets veranderd.

Hoe kan dat?

„Ouders nemen het ouderschapsplan niet altijd serieus. De afspraken in de ouderschapsplannen die ik heb bestudeerd, waren lang niet altijd concreet. Het komt voor dat ouders een plan van internet plukken en dat half ingevuld aan de rechter voorleggen. Soms werd er helemaal niks ingevuld. Dan is er wel een ouderschapsplan, maar zijn er totaal geen concrete en kwalitatief goede afspraken over de kinderen.”

De rechter kan zo'n half ingevuld plan toch afwijzen?

„Dat was de bedoeling van de wet, maar in de praktijk zijn de

PROMOTIE OP OUDERSCHAPSPLAN

*Marit Tomassen promoveert vandaag aan de Vrije Universiteit met haar proefschrift *Ouderschap en scheiding: het verplichte ouderschapsplan*. In 2008 behaalde Tomassen een bachelor rechtsgeleerdheid aan de Universiteit Utrecht, en een jaar later studeerde ze af als masterstudente privaatrecht aan de Vrije Universiteit.*

Tomassen werkte bij het Centrum Internationale Kinderontvoering, waarna ze in oktober 2009 aan de Vrije Universiteit begon aan haar proefschrift.

mogelijkheden voor de rechter beperkt. De rechter kan ouders terugsturen en zeggen dat het plan onvoldoende is ingevuld, maar hij heeft weinig mogelijkheden de scheiding daadwerkelijk te weigeren. Als ouders simpelweg zeggen dat ze er samen niet uitkomen, kan de rechter weinig anders dan de scheiding toch uitspreken.”

Maar rechters waren toch juist de stok achter de deur om ouders te dwingen goede afspraken te maken over de kinderen?

Marit Tomassen

„Als rechters deze wet heel streng zouden toepassen, zouden sommige mensen helemaal niet kunnen scheiden - terwijl mensen in Nederland recht hebben op een echtscheiding. Streng toepassen van de verplichting tot een gedegen ouderschapsplan wringt simpelweg met andere rechtsbeginselen. De insteek van de wet is te kort door de bocht gebleken. De rechter heeft blijkbaar niet de middelen ouders te dwingen hun verantwoordelijkheid te nemen. Ook kan hij niet zelf echt diepgaand onderzoek doen om te achterhalen of de ouders serieuze afspraken hebben willen maken.”

Kan de rechter wel iets doen om afspraken over de kinderen te eisen?

„Juridisch gezien weinig. Rechters kunnen ouders tijdens de zitting wat vertellen over problemen die kinderen tegenkomen als hun ouders ruziënd uit elkaar gaan. Ik stel in mijn proefschrift voor te onderzoeken of het effectief is ouders te dwingen voorlichting bij te wonen over het effect van scheiden op hun kinderen.”

Dat klinkt als mediation.

„Daar liggen voor de overheid vermoedelijk de beste kansen

om conflicten in een vroeg stadium na de scheiding te voorkomen. Veel kinderen schipperen tussen ouders die niet met elkaar praten. Het ouderschapsplan was bedoeld om die kinderen te ontlasten, maar de echtscheidingsrechter blijkt niet de juiste persoon om ouders tot afspraken te dwingen.”

Ziet u een andere oplossing?

„Voor mijn proefschrift heb ik ook de situatie in andere landen bekeken, met name die in een aantal Amerikaanse staten. Daar is voorlichting een verplicht onderdeel van de echtscheidingsprocedure. De rechter eist een certificaat van het voorlichtingsbureau vóór de scheiding wordt uitgesproken. Dat is juridisch haalbaar, en bij de voorlichtingsbijeenkomst worden ouders echt gedwongen om na te denken over het belang van de kinderen. Als ouders er dan nog niet samen uitkomen, is een gesprek met een mediator verplicht.

„Natuurlijk, er blijven moeilijke gevallen waarin ouders gewoonweg het belang van hun kind niet meer zien, maar dit zou effectiever kunnen zijn dan het ouderschapsplan.”

*Een versie van dit artikel verscheen op maandag 18 mei 2015 in NRC Handelsblad.
Op dit artikel rust auteursrecht van NRC Media BV, respectievelijk van de
oorspronkelijke auteur.*

<https://twitter.com/nrcnl/share?via=nrc&text=Zo%99n+ouderschapsplan+zegt+dus+niks-140891498094>
<https://www.facebook.com/nrcnl/share?url=http://www.nrc.nl/handelsblad/van/2015/mei/18/zon-ouderschapsplan-zegt-dus-niks-140891498094>

Lees meer

25 mei 2013

Als ouders elkaar de tent uitvechten

(/handelsblad/van/2013/mei/25/als-ouders-elkaar-de-tent-uitvechten-1251389)